

Spolupráce se slovenskými kroužky

První hádankářsko-křížovkářské kroužky byly na Slovensku zakládány ještě za 1. republiky. Po 2. světové válce také ony aktivizovaly svoji činnost. Spolupracovaly s bratislavským časopisem *Křížovkár a hádankár* /od roku 1967 *Lišiak*/.

Spolupráce se slovenskými kroužky se prohloubila po založení SČHAK v roce 1968, kdy se do spolupráce se Svazem českých hádankářů a křížovkářů postupně přihlašovaly i slovenské kroužky.

Těžištěm slovenských kroužků je kroužek Dunajci v Bratislavě. Velmi populární jsou zejména jeho podzimní řešitelské turnaje a přebory Západoslovenského kraje, kterých se pokaždé zúčastňuje i řada českých řešitelů. V lednu 1968 začali vydávat časopis Dunajčík. Vycházel v rozsahu 8 - 12 stran formátu A5 o počtu 200 - 400 výtisků, zpočátku měsíčně, později dvouměsíčně. Koncem roku 1983 bylo jeho další vydávání z technických a finančních důvodů ukončeno. Z jeho vydavatelů je třeba vzpomenout alespoň M. Vyparinu, R. Pekaře a MUDr. Stanislava Strmeně.

Na úseku vzájemného česko-slovenského poznávání sehrál velkou úlohu kroužek Podjavorinci v Novém Městě nad Váhom, který byl v roce 1969 založen při Klubu spojovacího učiliště Podjavorinských partyzánů za vedení ing. Alojze Eichenbergera a jeho turnaje družby, při kterých spolupracovaly kroužky Dunajců z Bratislavy a Permoníků z Havířova. Soutěžilo se zde o Putovní pohár Lojzy Nolče. Luštily se jak slovenské, tak i české materiály a dělaly se společné výlety do okolí. Iniciátorem veškerého dění v tomto kroužku se stal ing. Alojz Eichenberger, který mezi posluchači vojenského učiliště získal několik set nových členů Svazu českých hádankářů a křížovkářů.

Koncem roku 1969 byl v Trebišově ustaven kroužek Parobci. Jeho vedoucím se stal Imrich Petrik.

V roce 1971 vznikly na Slovensku další 2 hádankářsko-křížovkářské kroužky, v Žiaru na Hronom vznikl kroužek Žiaran a ve Strážském při ZK ROH Chemko kroužek Vagabund.

Postupně se také po vzoru českých krajů začaly na Slovensku organizovat krajské přebory, 25. 5. 1974 se konal v Prešově 1. přebor Východního Slovenska.

V prosinci 1974 byl ustaven hádankářský kroužek při Domu kultury ROH v Prievidzi pod názvem Bôbari za vedení ing. Ivana Filadelfiho. V dalších letech se kroužek stal pořadatelem přeborů Středoslovenského kraje.

Dne 12. září 1977 byl ustaven kroužek hádankářů a křížovkářů při Kulturním a společenském středisku v Michalovcích pod názvem Širavan. Jeho předsedou byl zvolen MUDr. Benjamín Baťalík a jednatelem Anton Hnáth.

V lednu 1979 obnovil svoji činnost hádankářsko-křížovkářský kroužek Jánošík při ZK ROH Slovena v Žilině za vedení Ľudovíta Feketeho. V roce 1983 přijal tento kroužek nový název Slovenári. Kroužek Jánošík začal svoji činnost velmi agilně. Hned na počátku své činnosti začal vydávat magazín křížovek a hádanek pod názvem Slovenár jako zpravodaj svého kroužku. Magazín získal velkou popularitu nejen za Slovensku, ale i v Čechách a vycházel v nákladu 1500 výtisků až do konce roku 1983, kdy bylo jeho další vydávání z technických a finančních důvodů ukončeno.

Dne 16. 10. 1979 byl založen hádankářsko-křížovkářský kroužek Maratónci při Uzlovém klubu ČSD v Košicích za vedení Jozefa Kobove.

Koncem roku 1981 byl založen při ZK ROH Slovenka v Banské Bystrici hádankářsko-křížovkářských kroužek Hron za vedení dr. Juraje Bysse. Kroužek se agilně pustil do práce a již v prosinci 1982 vydal 1. číslo kroužkového časopisu Hron, který vycházel čtyřikrát ročně nákladem 300 výtisků. Po ukončení vycházení Dunajčíka a Slovenára převzal jejich úlohu na Slovensku, našel však nové přátele i v českých krajích.

Svoji činnost na Slovensku vyvíjely i další kroužky, i když zprávu o svém založení do časopisu Hádanka a křížovka neposlaly. K 31. prosinci 1984 byly na Slovensku evidovány tyto kroužky: Bôbari v Prievidzi, Dunajci v Bratislavě, Energetik v Zemianských Kostolanoch, Gorali ve Staré Ľubovni, Hron v Banské Bystrici, Kysučan v Kysuckém Novém Městě, Maratónci v Košicích, Mierováci v Topoľčanech, Podjavorinci v Novém Městě na Váhom, Roklan V levoči, Slovenári v Žilíně, Tatranec v Popradu, Tatranci ve Spišské Nové Vsi, Torysek v Prešově, Turiec v Martině a Žiaran v Žiaru nad Hronom. V seznamu chybí kroužky Chemlon v Humenném, Parobci v Trebišově a Šíravan v Michalovcích, které v předchozích letech aktivně spolupracovaly se Svazem českých hádankářů a křížovkářů.

Zpracoval: Ladislav Bareš

Koncem roku 1984 oslavil 25 let svého trvání kroužek Dunajci v Bratislavě, mezi čestnými hosty byl i zakladatel a první předseda kroužku Milan Hromník. K výročí obdržel kroužek pozdravný list z ministerstva kultury SSR.

V Ružomberku se ustavil hádankářsko-křížovkářský kroužek Ruža, a to při městském kulturním středisku.

Na schůzce kroužků v Prievidzi v dubnu 1985 byla schválena kritéria pro získávání výkonnostních tříd v řešení hádanek a křížovek a pravidla řešitelských soutěží Grand Prix.

V roce 1985 byly založeny dva nové kroužky. V Bardejově při ZK JAS vznikl kroužek Vydumanci, jeho vedoucím se stal Stanislav Bañas. V Trnavě byl založen kroužek Dumátori při ZK ROZ TAZ, jeho vedoucím se stal Peter Krajčír. Kroužek se velmi rychle dostal na vyšší úroveň, stal se pořadatelem oblastních přeborů a začal publikovat v tisku.

3. mezinárodního křížovkářského maratónu v jugoslávském Durdevaci se zúčastnilo tříčlenné družstvo kroužku Dunajci z Bratislavy, které sestavilo soutěžní křížovku v délce 5,60 m. Křížovka měla šířku 25 sloupců a délku 560 řádek, bylo v ní použito asi 5000 výrazů.

Ze slovenských kroužků bylo v roce 1985 uděleno čestné uznání kroužku Hron z Banské Bystrice za aktivní přístup k organizaci hádankářského hnutí na Slovensku a dobrou úroveň občasníku Hron. V rámci mezinárodní činnosti navštívili členové kroužku kroužek Vodári v Budapešti a uvítali u sebe zástupce polského kroužku Labirynt z Toruně.

Křížovkářského maratónu v Pécsi v Maďarsku v červnu roku 1986 se zúčastnil kroužek Hron z Banské Bystrice, který se umístil na 6. místě, když sestavil křížovku v délce 6,30 m, pro kterou použil asi 6000 slov. V srpnu 1986 připravoval

kroužek Hron další ročník maratónu za účasti zástupců z MLR a Jugoslávie, dále z redakcí časopisů HaK a Lišiak.

V rámci mezinárodní činnosti členové kroužku Hron navštívili v dubnu 1986 polskou Toruň, kde se stali hosty kroužku Labirynt, se kterým společně soutěžili v řešení úloh. V září torunští hádankáři tuto návštěvu oplatili, když zavítali do Banské Bystrice. Dále byl Hron hostitelem zástupců klubu Čvor z Jugoslávie a přijal pozvání na reciproční návštěvu u nich. A při tom všem stačili ještě připravit družbu s maďarským kroužkem v Balážských Ďarmotech.

V březnu 1986 vznikl při Městském kulturním středisku v Kremnici nový kroužek, který si dal jméno Dukát a který v krátké době uspořádal oblastní přebor.

Při celoslovenském přeboru kroužků v říjnu 1986 v Žilině se uskutečnilo setkání vedoucích slovenských hádankářsko-křížovkářských kroužků.

V kronikách slovenských kroužků za tento rok nacházíme řadu pěkných příkladů aktivní činnosti, jako je např. vzájemná spolupráce kroužků. Tak je tomu při vzájemném kontaktu kroužku Energetik ze Zemianských Kostolan s prievidzskými Bõbary, ale i u jiných kroužků.

V roce 1987 uspořádal banskobystriický kroužek Hron mezinárodní setkání s přáteli křížovek z řady států u příležitosti 4. mezinárodního křížovkářského maratónu v černu 1987. O akci informovaly nejen naše sdělovací prostředky, ale i intervizní síť. Celé dva dny byly naplněny bohatým kulturním a společenským programem. Soutěže se kromě kolektivů z ČSSR účastnila družstva z Polska, Jugoslávie a Maďarska. Ve čtyřia-dvacetihodinové tvorbě křížovek podle národních pravidel zvítězilo maďarské družstvo Füllés, které vytvořilo křížovku

o délce 26,50 m. Z našich kolektivů bylo nejúspěšnější družstvo Kabrňáků z Brna, které utvořilo základní český rekord v délce 14,35 metru, domácí Hron s 13,48 m vytvořil nový slovenský rekord.

Jinak kroužek Hron pokračoval i v tomto roce ve spolupráci s polským kroužkem Labirynt z Toruně, s jugoslávským Čvorem z Bjelovaru a s maďarským klubem Kálmána Mikszátha v Balážských Darmotech.

Zpracoval: Ladislav Bareš